

Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

September 2020

Ročník XIV.

Číslo 3

*Jeseň núka rôzny pohľad,
otázne je, ktorý chceš,
či sa budeš iba mračiť,
či sa tešiť z krásy vieš...*

Jeseň núka rôzny pohľad

Jeseň nie je obľúbeným ročným obdobím pre každého. Priznám sa, že aj ja si ťažko zvykám na to, že sa dni skracujú a slnečné lúče sú čoraz vzácnejšie. Chladnejšie dni mi neprekážajú, len nech veľa neprší. Vtedy sa určite nielen mne, ale mnohým z vás mení aj nálada. Sme smutnejší, unavenejší, chýba nám motivácia byť aktívni, sme leniví a pesimistickí. Ale v podstate o nič nejde. Nebudeme sa tomu poddávať, pretože je to spôsobené vplyvom denného svetla na zmenu ľudskej psychiky, ktorý je dlhodobou známy. Všetko je v poriadku, verte mi, tak žiadne „depky“...

Takmer letné počasie v septembri v mnohých z nás navodilo toľko slnečnej a pozitívnej energie, ktorá by mohla

byť pre všetkých motiváciou, ako sa aj z tohtoročnej jesene tešiť.

Nenechajme sa zmanipulovať pesimistami a podme von. Utešujme sa tým, že už nie je neznesiteľné teplo, ale ani príliš veľká zima, a to je predsa ideálne počasie na to, aby sme sa niekam vybrali.

Závidím vám jesennú Cenovskú dolinu, krásne farby lístia, čerstvý vzduch, vôňu dažďa a jesenné prechádzky.

Ak by ste chceli motivovať tých, ktorí nechodia relaxovať do Cenova, urobte zopár pekných fotografií o tej kráse, ktorú máme doma, a pošlite nám ich. Môžeme ich zverejniť v ďalšom vydaní našich novín. Alebo máte dobré nápady na skrátenie dlhých jesenných večerov, alebo čítate dobrú knihu? Napíšte nám.

Želám vám slnečné jesenné dni a zostaňte zdraví.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Milí spoluobčania!

Postupné uvoľňovanie opatrení prijatých v súvislosti s koronavírusom len pomaly začal vracáť náš každodenný život do „normálu“, a už je tu očakávaná druhá vlna pandémie. Iste všetci sledujete, že denne pribúda čoraz viac prípadov nakazených koronavírusom. Nielen v našej obci, ale všade je veľmi náročné vrátiť sa do zabehnutého pracovného rytmu z čias pred vyhlásením mimoriadnej situácie. Je to náročné obdobie aj pre zachovanie chodu obce bez nadbytočných obmedzení, ktoré by nasledovali pri náleze COVIDu-19. Zostáva nám všetkým naďalej byť veľmi zodpovední a rešpektovať všetky nariadenia odborníkov. Ďakujem vám za to, milí občania.

Ekonomické dopady spomalili aj naše plány. S poslancami obecného zastupiteľstva sme na zasadnutí prijali rozpočtové opatrenia, ktoré vychádzali z prognózy vývoja finančnej situácie vydané Radou pre rozpočtovú zodpovednosť SR.

Rozpočet sme upravili tak, aby sme sa vyrovnali s predpokladaným výpadkom príjmov. Tento „výpadok“ bol rozpočtovým opatrením obce sčasti nahradený prostriedkami z rezervného fondu, odpredajom obecnej garáže, skrátením úväzkov zamestnancov. To sú úsporné opatrenia, ktoré nám pomôžu dofinancovať stavebné projekty v rámci rozvoja obce. Zo všetkých významnejších investičných akcií, plánovaných na tento rok, zostala jediná - rekonštrukcia budovy základnej školy. Obmedzili sa výdavky na dotácie, kultúru a spoločenský život v obci.

Optické siete. Približne pred mesiacom sa v obci prostredníctvom firmy JAPURA s. r. o. začalo s výkopmi na položenie optických sietí spoločnosti Slovak Telecom, a. s. Takže sme stále vo „veľkom upratovaní“ našej obce. Reakcie vás občanov sú prevažne pozitívne, kladne hodnotíte najmä zabezpečenie služieb a každý si uvedomuje aj úpravu svojho televízneho príjmu prostredníctvom optiky. Vyskytli sa však aj negatívne ohlasy, tie sú spojené hlavne s nespokojnosťou rozkopávky v našej obci. Súhlasím aj s týmito občanmi, žiaľ, v čase rekonštrukcie chodníka v obci, aj keď sme dosť naliehali na vyjadrenie všetkých zúčastnených strán, sa nám nepodarilo položiť optický kábel súčasne s rekonštrukciou chodníka. Som však presvedčená, že v konečnom dôsledku budeme všetci spokojní. Chodník v obci sa vráti do pôvodného stavu a tí, ktorí tak dlho očakávajú zavedenie optických sietí v obci, budú tiež spokojní.

Bezúročná návratná finančná výpomoc. Uznesením vlády SR č. 494/2020 dňa 12.8.2020 bol prijatý návrh na poskytnutie návratných finančných výpomocí obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020. Bezúročná návratná finančná výpomoc určená na krytie výdavkov sa poskytne na základe žiadosti maximálne do výšky výpadku dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020. Výška pôžičky, o ktorú môže naša obec požiadať, predstavuje sumu

15 960 eur podľa prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky za jún 2020.

Splácanie návratnej finančnej výpomoci je odložené do roku 2023, pričom prvá splátka bude uhradená v roku 2024 a posledná splátka je splatná v roku 2027. Dôvodom odkladu splátok, ako aj ich rozloženie v čase, je konsolidácia príjmov negatívne ovplyvnených pandemiou. Prijaté prostriedky z návratných finančných výpomocí možno použiť na kompenzáciu samosprávy do konca roku 2020. V prípade schválenia návratnej finančnej pomoci využijeme tieto prostriedky na úpravu spoločenskej miestnosti pre občanov v budove ZŠ.

Komunálny odpad. Všeobecne sa snažíme obcou poskytované služby neustále rozširovať a zlepšovať, no napriek tomu sme po niekoľkých rokoch boli nútení minulý rok výrazne zvýšiť poplatok za komunálny odpad. Analýza nákladov na likvidáciu odpadov je súčasťou dôvodovej správy k prerokovaniu Všeobecne záväzného nariadenia obce o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Z poplatku však nie je možné uhrádzať nakladanie a vykladanie odpadu pracovníkmi obce, rozoberanie nábytku a triedenie odpadu. Takéto služby neposkytuje samotná obec, ale spravidla zriadené obecné podniky a tieto služby sú spoplatnené. Od 1. januára 2021 sú avizované ďalšie zmeny v zákone č. 79/2015 o odpadoch. O tom, aký dopad budú mať tieto zmeny na systém nakladania s odpadmi u nás v obci, ale aj o zmenách, ktoré bude potrebné prijať v našej obci, Vás budeme včas informovať.

Nájomné byty. Ako starostka obce, by som Vás chcela oboznámiť s krokmi, ktoré vedú k záverečnej fáze pri výstavbe nájomných bytov v našej obci, k možnosti obstarania obecných nájomných bytov cestou investičného zámeru a podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania a dotácie z Ministerstva dopravy a výstavby SR.

Obecná bytovka bude pozostávať z trojizbových, dvojizbových a jednoizbových bytov, príslušnej zóny a parkoviska. Poslanci jednohlasne súhlasia s prednostným pridelovaním bytov občanom s trvalým pobytom v našej obci. Podarilo sa nám uskutočniť všetky potrebné kroky k realizácii uvedeného zámeru a momentálne sme pripomienkovaní výškou platieb za bývanie, ktorá ešte nebola stanovená. Upozorňujem však, že bývanie v nájomnej budove si netreba zamieňať so sociálnym bývaním.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2020 - 2021. V zmysle zákona č. 223/2019 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021, a o zmene a doplnení niektorých zákonov, najmä podľa § 27, si Vás dovoľujem upozorniť, že od 1.6.2020 sa realizuje sčítanie domov a bytov ako súčasť sčítania obyvateľov, domov a bytov. Po prvýkrát v histórii je sčítanie domov a bytov bez účasti obyvateľov a bude realizované výlučne elektronicky. Sčítaním domov a bytov sú podľa zákona o sčítaní pove-

rené obce Slovenskej republiky v rámci preneseného výkonu štátnej správy. Predmetom sčítania domov a bytov sú všetky domy, všetky byty v budovách bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obydľia obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania nachádzajúce sa na území SR. Doba sčítania domov a bytov trvá od 1. júna 2020 do 12. februára 2021.

Kultúrne a spoločenské podujatia. Obmedzenia súvisiace s pandémiou koronavírusu nám neumožňovali, aby sme sa pri príležitosti Medzinárodného dňa detí stretli a vyšantili, a tak boli aspoň obdarené sladkým balíčkom na spríjemnenie ich sviatku. Rovnako netradične bude musieť obec zrealizovať uvítanie detí do života, ako i stretnutie seniorov na záver mesiaca október. Verím, že spolu s poslancami obecného zastupiteľstva nájdeme vhodný spôsob, ako si našich občanov uctiť a pritom sa vyhnúť spoločným stretnutiam, aby sme neohrozili našich novonarodených, ale ani seniorských občanov.

Samospráva má veľké možnosti ovplyvňovať dianie v obci, a to v akejkoľvek oblasti, kde je dominantný občan obce. Avšak nič nie je možné realizovať

bez ochotných a schopných ľudí a tu môžem s hrdosťou povedať, že my v našej obci takých ľudí máme a taktiež im patrí veľká vďaka.

Oceňujem viditeľné výsledky na prostredí a okolí našich bytových domov. Je pohladením na duši, ak pri rokovaníach s obchodnými partnermi získame uznanie za meciu sa obec.

Ďakujem za spoluprácu všetkým našim občanom, podnikateľom, firmám, ďakujem za spoluprácu Základnej škole s materskou školou, kde k učiteľom patrí aj náš pán farár.

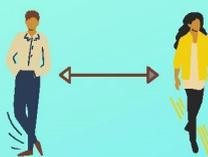
Ďakujem ľuďom, ktorí v rámci svojho voľného času a bez nároku na odmenu vykonali množstvo práce.

V neposlednom rade ďakujem všetkým poslancom obecného zastupiteľstva, ako aj pracovníkom obecného úradu, pracovníkom aktívnej činnosti.

Chcem poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili o rozvoj našej obce a jej zveľadenie, ale aj všetkým tým, ktorým na nej záleží.

Henrieta Ivanová, starostka obce

Sociálny odstup

Spoločne môžeme spomaliť šírenie COVID-19 s vedomým úsilím udržiavania fyzickej vzdialenosti od ostatných ľudí. Osvedčilo sa, že sociálny odstup je jedným z najúčinnějších spôsobov ako znížiť šírenie choroby. Na spomalení šírenia chorôb sa môže podieľať každý z nás svojou trpezlivosťou a spoluprácou.

Čo znamená sociálny odstup?

Jedná sa o zmenu vo vašom každodennom programe s cieľom minimalizovať blízky kontakt s ostatnými, vrátane:

- vyhýbania sa preplneným miestam a nepodstatnému zhromažďovaniu,
- vyhýbania sa bežným pozdravom (ako je napríklad potrasenie rúk),
- obmedzovania kontaktu s ľuďmi s vyšším rizikom (napr. starší dospelí a ľudia so zlým zdravotným stavom),
- udržiavania vzdialenosti najmenej 2 dĺžky ramien od ostatných (t.j. približne 2 metre).

Návod na sociálny odstup:

- pozdravte ľudí zamávaním namiesto potrasenia rúk, bozkom alebo objatím,
- zostaňte doma čo najviac (vrátane stravovania a zábavy),
- nakupujte a používajte verejnú dopravu v čase mimo špičiek,
- streťavajte sa virtuálne (napr. videohovory),
- usporiadajte virtuálne hry pre vaše deti, kde sa môžu spolu hrať,
- používajte technológiu na udržanie kontaktov s priateľmi a rodinou.

Ak je to možné,

- využívajte donáškové služby potravín, alebo online nakupovanie,
- cvičte doma alebo vonku (izolovane od ostatných ľudí na 2 metre),
- pracujte z domu.

Nezabudnite:

- umývajte si ruky často a po dobu najmenej 20 sekúnd a nedotýkajte sa tváre,
- kašľajte a kýchajte do lakťovej jamky,
- nedotýkajte sa povrchov, ktorých sa ľudia často dotýkajú.

Ak máte obavy, že máte COVID-19:

- izolujte sa od ostatných hneď, ako budete mať príznaky,
- v prípade vyvinutia príznakov mimo domu, choďte okamžite domov a nepoužívajte verejnú dopravu,
- zostaňte doma,
- ak ste chorý a potrebujete nevyhnutnú lekársku pomoc, telefonicky kontaktujte lekára.

Ďalšie informácie:
www.korona.gov.sk
www.standardnepostupy.sk

ČO NEPATRÍ DO TRIEDENÉHO ZBERU POZOR NA ČASTÉ CHYBY

ZDRAVOTNÍCKY A INFEKČNÝ MATERIÁL

Použité jednorazové rúška, respirátory ani rukavice nepatria do triedeného zberu. Vložte ich do plastovej tašky alebo vreca, pevne ho uzavrite a vyhodte do zmesového odpadu.

Insulínové perá a injekčné striekačky sú považované za nebezpečný odpad, s ktorým nemožno ďalej manipulovať. Je potrebné ich odovzdať v lekárni. To isté platí pre nepotrebované lieky po expirácii. Na triediacej linke pracujú ľudia, ktorí sú vystavení priamemu styku s odpadom a hrozí im riziko poranenia alebo nákazy. Budme k nim ohľaduplní.

PLAST – ČO DOŇA NEPATRÍ

Aj keď sa niekedy môže zdať, že ide o plastový odpad, zamyslime sa, či naozaj patrí do triedeného zberu plastov. Nepatria tam napríklad odevy ani obuv, i keď sú vyrobené z plastu. Rovnako tak **žalúzie, hadice od vysávača, maliarske potreby, kolieskové korčule, koberce ani vence z cintorína. Všetok tento odpad je potrebné odnieť na zberný dvor.**

PAPIER – ČO DOŇA NEPATRÍ

Jednorazové plienky, ale ani **masťný mokrý či znečistený papier** nepatria do triedeného zberu papiera. Môžu totiž znehodnotiť ostatný vytriedený obsah, ktorý sa už nebude dať spracovať.

AK SPRÁVNE TRIEDIME

SVET JE KRAŠÍ
MAJTE NA PAMÄTI NASLEDUJÚCE PRAVIDLÁ A INFORMUJTE O NICH AJ SVOJICH OBČANOV.

ZVYŠKY OLEJOV A POTRAVIN

Odpad síce netreba umývať, ale mal by obsahovať čo najmenej nečistôt. Kuchynský olej je možné odovzdať na čerpacích staniách, rastlinné zvyšky potravín sa dajú kompostovať, alebo odovzdať v rámci zberu biologicky rozložiteľného odpadu.

AUTOODPAD

Opotrebované pneumatiky, akumulátory, autobaterie a disky z áut je potrebné odnieť na zberný dvor alebo na miesto určene obcou. Pneumatiky môžete vrátiť predajcovi alebo distribútorovi pneumatík.

VEĽKOOBJEMOVÝ A STAVEBNÝ ODPAD

Drobný stavebný odpad (napr. betón, tehly, dlaždice) a **veľkoobjemový odpad** (starý nábytok, umývadlá, koberce a pod.) patria na zberný dvor, prípadne si treba počkať na zber veľkoobjemového odpadu.

ELEKTROODPAD

Nepotrebné domáce spotrebiče (televízory, elektrické náradie a pod.) patria na zberný dvor, alebo ich môžete odovzdať v predajniach elektrospotrebičov, prípadne do zberných nádob na to určených.

OBLEČENIE

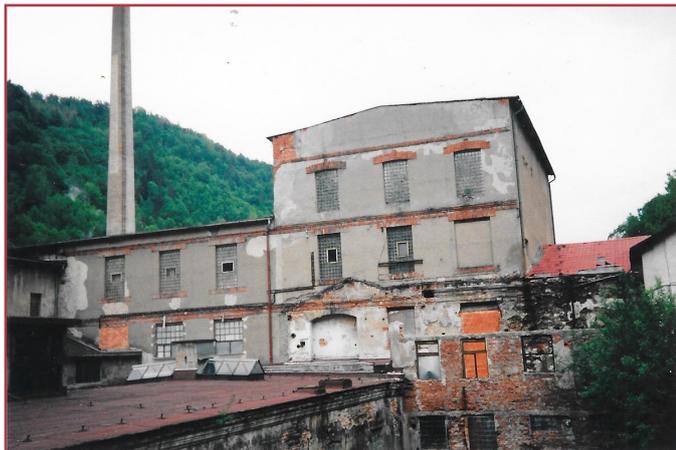
Odev, obuv, handry a plyšové hračky môžete vytriediť do kontajnerov určených na oblečenie alebo odnieť na zberný dvor.

1. SNAŽTE SA ODPAD NETRIEDIŤ VÝBER.
2. ZÁKONNÉ OBLASTI NEPATRIA DO KOŠA, VLAŠTE KEH DO PREDAJNE.
3. PODROBŇUJTE FARBU, ABECEDU TRIEDENIA. SLEPU PÁTRU ZELEŇÁ, PAPIERU MODRÁ, PLYŠOVÝ ŽUTÁ, ROZDANÉ ČERVENÁ A NÁPODOVÝM KANOVNÁ ORANŽOVÁ FARBA. NÁROVNE VÁM AJ OŠPAČENIE NA OBLAČE. MAJTE SI PRAVIDLÁ SVOJICH OBAČOV.
4. LEN VYTRIEBENÝ ODPAD SA DÁ ZBERODNIŤ A RECYKLOVAŤ.
5. TRIEDTE ODPAD, OPAKŤ SA TO. ZA VYTRIEBENÝ ODPAD OBAČAM NEPLAČÍ. JEHO ZBER HRADEK VÝKONKOVÁ PRUSIEDNÁČIYOM OZV OZV PAK.
6. OBAČ OZAKENÝ PATRÍ DO TRIEDENÉHO ZBERU.

www.TRIEDIME.sk www.ENVIPAK.SK www.VEZMISLI.MA

Smoliareň

Smoliareň

V Domove mladých v Harmaneckých papierňach, alebo ako mu jednoducho hovorili na Internáte, bývalo v júni 1962 okolo 200 mladých ľudí. Aj celkom mladé a čerstvé rodiny sa tu museli uskromniť v jednej izbičke. Ak mali šťastie. Tiež som niekoľko týždňov spal na posteli niekoho, kto šiel do nočnej zmeny.

To zoznámenie bolo celkom prozaické. Hneď v prvý večer mi ukradli topánky. Na kádrovom oddelení mi podali papier: Pôjdeš robiť na Smoliareň. Vieš nejaké cudzie jazyky? Sem-tam. Dobré, tam ich nebude treba. Súdružka Zikmundová sa zasmiala a súdružka Braunová vypustila fantastický kruh belasého dymu. Všetko? Všetko. Česť.

Smoliareň. A lá socializmus v starostlivosti o pracujúcich. Bez pitnej vody, šatňa bez okna, bez poriadnych dverí, bez toalety, bez záujmu niečo zmeniť. Hrozne veľa prachu a strašne zaostalá technológia. S týmto vojnou zničené Japonsko nedobehneme, ani keď nám bude bežať oproti! Hlavne, že šesťdesiat Brigád socialistickej práce súťaží o hrdý titul. Ale kde je smola? To tomuto bielemu magľajzu my hovoríme smola – prihovril sa akýsi anjel strážny, špinavý a zaprášený.

Smoliareň, bolo najstaršie pracovište v papierni. Kedysi sa jej hovorilo „lajtküche“, „lajtkuchyňa“, „prípravňa chemikálií“, ale zostala jej „Smoliareň“. Pripravovalo sa tu množstvo komponentov do papiera, živice, gleja, síranu hlinitého, škrobu a ďalšie príležitostné, potrebné chemikálie.

Posádku tvorilo sedem pracovníkov. Boli to dve partie. Jedna robila len na jednu zmenu, ale každý deň, aj v sobotu a nedeľu.

Zľava: L. Miletin, P. Pivtzer, P. Babjaková, J. Babjak, P. Pavlíková

Zo stretnutia dôchodcov HP - 3.12.1982

Tá druhá na štyri zmeny. V tej prvej to boli: Jozef Babjak - parták skupiny.

V papierni robil od detstva, od dvanástich rokov. Dostal sa sem z detského domova, po tom, čo mu zahynula celá rodina pod lavínou v osade Rybô vo februári 1924. Z celej rodiny prežil sám ako deväťročný. Život si od neho vypýtal kruté vysvedčenie. Aj preto si vedel vážiť ľudí, prácu, aj drobné radosti. Založil si rodinu, mal štyri deti. Mal jedinou neresť - fajčenie, šesťdesiatka cigariet padla na oltár vlasti každý deň.

Juraj Roháč - populárny Ďurko, pochádzal zo Sásovej, každý ho mal rád, bol nekonfliktný, priateľský, s neodmysliteľnou harmonikou. Ale život sa s ním nemaznal. V početnej rodine mal syna, ktorý bol postrachom celej rodiny. Chorobná závislosť vyzúriť sa napokon premohla aj jeho a rodina si napokon vydýchla. No prišli aj horšie časy. To, keď si smrť našla syna

Zľava: E. Bulová, E. Roháčová, ? A. Polláková, J. Roháč

Zo stretnutia dôchodcov v obci

Milana, učňa, ktorý už mal byť z práce doma. Bol to taký miláčik rodiny, vždy ochotný pomôcť a to ho stálo život.

František Gašparec - dochádzal zo Španej Doliny, kam sa banícka rodina kedysi dávno prisťahovala z Gemera. Hovoril so silným gemerským akcentom. Veľmi nerád spomínal na vojakov Červenej armády a nechválil ani partizánov. Mal brata Jozefa, ktorý pracoval ako mlynár pre papierenský stroj č. 1, len o poschodie nižšie, ale už desiatky rokov sa nerozprávali. Ferko mal rád peniažky, bol nefajčiar, a zapálil si len vtedy, keď ho niekto ponúkol. Na vtedajšej športke raz uhádol čísla za 15 000 korún. Aspoň raz som ho videl v živote šťastného.

V druhej skupine pracovali na štyri zmeny:

Jozef Murgaš - Tajovčan, synovec slávneho vynálezcu rádiotelegrafie a katolíckeho farára z amerického Berkeley Jozefa Murgaša. V technických veciach nenadviazal na slávneho strýka. Mal malé hospodárstvo, bol veľmi pracovitý a, aj keď v dobrom, ale veľmi uvravený. Jeho síce dosť zaujímavé rozprávanie bolo treba vždy brať s veľkou rezervou. Jeden jediný raz ho dostali aj na futbalové ihrisko, ale keď si dal vlastný gól, tak ho vystriedali. Ženil sa v neskorom veku, mal dve pekné pracovité dievčatá a potom žil niekde pri Leviciach.

Anton Spišiak - rozvážny, veľmi málovravný gazdovský typ z Riečky. Jeho neustálou starostou bola úroda, či celoročná drina nevyjde nazmar, či nezhorí, nezničí búrka, či bude dosť krmiva na zimu pre zvieratá aj pre rodinu. Predpoveď počasia, kalendár, modlitebná knižka. A ako Boh dá, tak bude!

Ján Dlhoš - zo Španej Doliny, vzrastom nie veľký, musel za nechať ovce u gazdu pri kolektivizácii, ale aspoň sa doučil abecedu a síce pomaly, ale napísal hlásenie. Takže niečo za niečo. Jedinou jeho starosťou bolo, čo robí jeho pracovitá manželka Linka, keď je on v robote. V práci bol veľmi usilovný, spoľahlivý a určite najčistotnejší. Janko bol veľmi krátku dobu aj v povstaní, ale len na tak ďaleko, aby dovidel do svojho dvora, či sa tam niekto neobšmieta okolo jeho Linky. Mal rád aj humor a neznášal „pačistov“, čo boli po našom „fašisti“. Niektoré slová totiž ťažko vyslovoval.

No a štvrtý do partie, ten tu chýbal. A chýbal už veľa rokov. Kedysi naposledy tu pracoval ešte za Slovenského štátu Jozef Sarvaš z Riečky. Sarvaš bol známy ako päťhviezdičkový alkoholik, tak ho aj jednej noci našli na Smoliarni, keď ho krutou smrťou zabila remenica transmisie a zodrala cez hrudník až po chrbtovú kosť. A od tej doby tam nik nechcel stabilne robiť, lebo tam máta a Sarvaš sa tam dosť pravidelne v noci vracia. Tak sem som ja nastúpil pracovať 16. júna 1962. Za tridsať rokov, čo som tam robil, som Sarvaša stretol len jediný raz. Aj to som nevedel, že by to mohol byť on. Povedomé mi boli podľa rozprávania len jeho vodavé oči, nemá tvár a snaha dostať sa mi za chrbát.

Na Smoliarni sa premlelo strašne veľa ľudí, odznelo množstvo životných príbehov, sklamaní, nádej, beznádej, rovnako ako ilúzie a dezilúzie. Hrubé čiary života vyryté do dlaní od Riečky po Kanadu, častejšie však od krčmy po krčmu. Od výplaty po výplatu. Roboši, ako by ich jedna mater mala. Bolo mi úžasným potešením ich počúvať:

Inžinier Nikel zo staršej generácie, pracoval na hollendroch ako robotník, bol odkiaľsi od Ružomberka, keď ho komunisti zastavili v lesníckej profesii pre údajnú protištátnu činnosť.

Laco Bicek, keď sa tu objavil vo vzácných chvíľach, keď práve nebol v base za krádeže. Robil ako otrok a keby bola fabrika malá a na kolieskach, tak ju ťahá celú.

Súdružka Richterová zo Starých Hôr, pracovala v brusiarni dreva a v júli sa už pravidelne objavovala pre parafín. Parafínové tabule vážili 5 kg, ona ich používala k výrobe vencov a kytíc na hroby. Nebol to zlý biznis a my sme si k tomu vypočuli hodinovú prednášku o histórii tohto odvetvia. Malo to len jedinú chybu, nikto tomu nerozumel, lebo súdružka Richterová bola Nemka.

Častým návštevníkom bol už postarší pracovník údržby Bartolomej Berco Štiefel. Mal na starosti údržbu výťahov. Tam sa dalo aj podriemať. V deň výplaty ma zavolať a šibalsky hovoriť: Počujú, dneska je výplata, zoberú päťsto korún, aj ja zoberiem sto a za šesťsto korún sa už zabavíme.

Keď som už spomenul výplatu, tak tá bola vždy 8. v mesiaci. Čo čert nechcel, práve na ten deň obyčajne padol aj deň Radvanského jarmoku v septembri. Na deň svätého Berousa si poriadne uhol aj Tónko Hagara z Riečky. Tónko bol chatrný chlapík s jedným zubom a malými svietiacimi očami. V nočnú hodinu si hlasným spevom krátil cestu domov do Riečky, keď ho pod Sliachom zastavili žandári. Práve si spieval: Slováci sme od rodu, podochneme od hladu. Presviedčal orgán štátnej moci, že Zvolen je už blízko Riečky, veď to vraveli aj zajatci, čo sa vracali zo zajateckého tábora po prvej svetovej vojne. S Tónkom bolo vždy veselo, škoda, že sa to nedá všetko napísať.

Zaujímavým hosťom bol z času na čas Maco Janovec, murársky šichník. Nielenže si rád vypil, ale rád aj prekvapil priateľov. Jeho dve kozy doma často hladovali a niekedy si museli pochutnať aj na slame strechy svojho chlieva. Maco im kúpil na prilepšenie zelené okuliare. Ale Maco, keď chytil slinu, prišiel: Požičaj päťsto korún, do týždňa vrátim. Už sme to poznali. Poznačili sme si čísla bankoviek. Maco vrátil tie isté bankovky, ktoré si požičal! A Ďurko Roháč sa dusil od smiechu.

Ďurkovi bolo do smiechu aj vtedy, keď nám rozprával, ako za Slovenského štátu šiel za prácou do Nemeckej ríše. V Berlíne však nevedel, kde sa má hlásiť, adresu ukazoval kadekomu, ale všetci len krútili hlavami. Zašiel za policajtom, čo riadil dopravu na križovatke a čakal, čakal, kým nedostal poriadny úder pod bradu a ocitol sa na dlažbe. Bol to totiž umelý, automatický, naprogramovaný policajt.

Trošku viac šťastia mal Jožko Niegel z Uľanky. Vyše metrakové chlapisko s jedným zubom, ťarbavou chôdzou a vždy dobre naladený nám veľmi rád aj niekoľkokrát vyrozprával, ako chodil bubnovať po dedine: „Bum, bum, bum, bum, bum, bum. Bum, bum, bum. Dáva sa na známos, ...cez cestu prebehol taký osemročný fafrnok a zakričal: ... že Jožovi od Nieglov sa vysrať na nos! Bum, bum, bum“. Jožko zastrčil palice za bubon a šiel ďalej. Jožko a čo je nové, kričali za ním ženy. Hát, veď ste počuli! Jožko mal veľmi ťažké detstvo, mal štyri roky, keď ho tu nechali rodičia na starosť starým rodičom, keď odchádzali za prácou do Kanady. Pre syna sa nevrátili, prišiel za nimi on do Kanady, keď už mal päťdesiat rokov. Nezabudol však na nás a Milke Samolejovej poslal elegantnú fotografiu.

V osemdesiatych rokoch, keď prišli do módy nové, ľahké, hliníkové lopaty, každý ich chcel mať rýchlo a hlavne zadarmo. Ľudia už v lete vedeli, že bude veľa snehu. Majstri písali a heslom bolo, že kto nekradne, ten okráda svoju rodinu. Aj Milo Greško si fungl novú lopatu uviazal na starý špagát zo zberáku a zavesil na krk a posunul ju na chrbát pod zimným kabátom. Keď celou silou udrel na páčku hodín na vrátnici, špagát sa odtrhol a lopata s hrmotom zazvonila na betóne. „Kerá kurva mi to zase zavesila na krk?“ spravodlivo sa rozčúlil Greško. Ináč mal prezývku Šejna, to bol ten dátelinový generál, náš prvý veľký emigrant pri demontáži socializmu.

Bol menovaný nový majster, Adamec zo Španej Doliny. S Ferom Gašparcom sa nerozprávali tridsať rokov pre hádku pri kosení trávy. Ako dopadne stretnutie pri predstavovaní? Servus Fero, ááá se... servus. A bolo to. Adamec mal bratranca – slávneho dirigenta – Vojtecha Adamca v košickej filharmónii, denne sme počuli jeho meno z rádia.

Slovo *kocher* a *lérovanie* už istotne pozná menej ľudí. To sa vypúšťali uvarené drevené štiepky, také malé kocky, bol to vtedy zbesilý smrad takmer na pol kilometra. Ten ostrý lúh zobudil aj mŕtveho. Majstrom tu bol Janko Dóner. Chlapi mu naznačovali, žeby sa patrilo dačo preliať. Vyložene majstra zneužívali, alebo aspoň skúšali, dosť často celkom úspešne. Janko Dóner tiež nebol len tak celkom hocikto. Pri svojej skromnosti sa nikdy nepochválil, že človek, ktorý vyhlásil v pražskom rozhlase na Vinohradoch slávne Pražské povstanie a vzdoroval fašistom do poslednej chvíle a prvý padol, nebol nik iný, ako riaditeľ čs. rozhlasu Dóner, jeho strýko.

Tak také boli moje začiatky na Smoliarni ...

Michal Kiššimon

ZIMNÉ SVETOVÉ HRY 2020

WINTER
WORLD
MASTERS
GAMES
**INNS'
BRUCK
2020**

Začiatok roku 2020 sa niesol v znamení významného športového sviatku. V dňoch 10.1. - 19.1. sa v rakúskom Innsbrucku konal najväčší festival zimných športov pre bývalých profesionálnych a nadšených amatérskych športovcov vo veku 30 rokov a viac. Na tomto podujatí sa zúčastnilo viac ako 3000 športovcov z 55 krajín, ktorí súťažili v dvanástich disciplínach. Jednou z týchto disciplín bol aj biatlon, v ktorom súťažilo deväť slovenských reprezentantov. Klub biatlonu Harmanec mal na tomto podujatí svoje zastúpenie. O najcennejšie kovy bojovala Katarína Kaliská.

Pre biatlonistov bola pripravená WM Aréna v Seefeld, kde sme ihneď po príchode absolvovali na bežkách prvú tréningovú kilometru a vyskúšali streľbu na pomerne náročnej strelnici. Možno si povieť, že v čom môže spočívať náročnosť strelnice? Konkrétne seefeldská strelnica má veľmi náročný príjazd, ktorý je oproti iným strelniciam špecifický. Biatlonisti totiž musia na ňu vystúpať, takže pred streľbou majú minimálny priestor na vydýchanie a zníženie srdcovej frekvencie. Po trojdňovej aklimatizácii boli naši reprezentanti pripravení postaviť sa na štart prvých pretekov.

Prvé súboje sa začali 14.1. a to individuálnymi pretekmi na 7,5 km, v ktorom Katka chýbala povestná štipka športového šťastia. Prvá medaila bola na dosah ruky, ale jedna rana mimo terča rozhodla o tom, že obsadila nepopulárnu štvrtú priečku.

Deň voľna prišiel vhod, čo sa ukázalo 16.1., keď sa bežal šprint na 6 km. Celé preteky sa Katka držala medzi striebornou a bronzovou pozíciou. Dokonca v jednom momente siahala po zlatej medaile. A zas rozhodla jedna rana mimo terča. Tentokrát to však stačilo na bronzovú priečku.

Posledným dňom biatlonových pretekov bol 17. január, keď sa bežali štafety. Pre Slovensko to bola veľmi zaujímavá situácia, keďže organizátori rozhodli, že pôvodne plánované dvojčlenné ženské tímy zmenia na trojčlenné. Vzhľadom k tomu, že sme mali k dispozícii len dve reprezentantky, museli sme pristúpiť k osloveniu iných výprav. Rozhodovanie bolo intuitívne a veľmi rýchle. Oslovili sme Oľgu Šipulinu, mamínu našej úspešnej reprezentantky Naste Kuzminovej, ktorá s našim návrhom súhlasila. Toto rozhodnutie sa ukázalo ako správne. Na poslednú chvíľu zostavená slovensko-ruská štafeta v zostave: Dana Niňajová Bartalská (1. úsek), Katarína Kaliská (2. úsek), Oľga Šipulina (3. úsek) obsadila striebornú priečku za štafetou Fínska a pred štafetou Kanady.

Slovenskí biatlonisti priviezli z tohto vrcholného podujatia šesť medailí. Katka Kaliská prispela do tejto

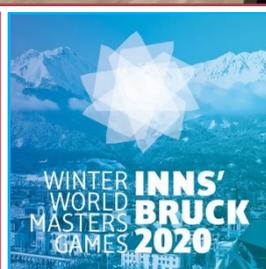
Katka Vaníková - Kaliská

Slovenskí biatlonisti a Oľga Šipulina

Cieľ. Šipulinovci a Daniel Kuzmin

Vyhlasenie štafety - striebro

Šprint - bronz

„zbierky“ jednou striebornou a jednou bronzovou medailou, k čomu jej srdečne gratulujeme a sme radi, že naša rodáčka svojimi výkonmi zviditeľnila naše malé, ale krásne Slovensko.

Rozlúčka s hrmi

Čo tomuto úspechu ale predchádzalo? Samozrejme, každodenná tvrdá príprava. Boli to hodiny strávené vo fitnesscentre, na strelnici, na bicykli, či výbehmi do terénu. Správnosť nastavenia jednotlivých etáp tréningového procesu sme overovali na biatlonových pretekoch v letnej časti Slovenského pohára. Katka sa zúčastnila ôsmich pretekoch, z ktorých si priniesla tri víťazstvá, dve druhé miesta a tri tituly Majstra Slovenska.

Na úspešnú letnú prípravu ihneď nadväzovala príprava na zimu. Vzhľadom na veľmi slabé snehové podmienky sme v maximálnej možnej miere zaraďovali do tréningu beh na kolieskových lyžiach. Na skutočný sneh sa nám podarilo dostať až v priebehu decembra, keď sme chceli otestovať Katkinu pripravenosť na spomínané Zimné svetové hry v prvých pretekoch zimnej časti Slovenského pohára. Tie sa však kvôli nepriaznivým snehovým podmienkam presunuli až na koniec januára. Výsledok však stál za to. Katka vyhrala ako v rýchlostných, tak vo vytrvalostných pretekoch. Aj zvyšok sezóny bol pre Katku jednoznačný. Zvítazila v každých pretekoch, na ktoré nastúpila. Zaznamenala päť víťazstiev a získala ďalšie tri tituly Majstra Slovenska.

Letný biatlon

Čo k tomu dodať? Asi len toľko, že aj takto môžu vyzebrať výsledky tvrdej prípravy, ktorej veľká časť prebiehala a stále prebieha v Harmanci a v jeho okolí. A nám zostáva už len jedno. Poďakovať Katke za to, že je príkladom toho, ako vrátiť šport do našej obce, ktorý vždy bol a veríme, že aj bude jej neoddeliteľnou súčasťou.

Vladimír Donoval, tréner KB Harmanec

Pápež, kríž a starci

September má takú zvláštnu príchuť. Možno sme nezaбудli a pripomenuli sme si návštevu svätého pápeža Jána Pavla II. na Slovensku (september 2003). Rovnako bol Svätok Povýšenia svätého Kríža (14. 9.) a hneď po ňom sme slávili našu Patrónku, Sedembolestnú Pannu Máriu. Už sme ale v októbri a oslava pokračuje. Máme mesiac úcty k starším.

Bol to práve starý, zoslabnutý a chorý pápež, ktorý pred sedemnástimi rokmi v Petržalke počas svätej omše viackrát zopakoval: „O crux, ave, spes unica! – Zdrav buď, kríž, nádej jediná!“

Dodal k tomu, že kríž je privilegovaným miestom stretnutia medzi ľudskou úbohosťou a Božím milosrdenstvom, víťazstvom nad zlom, porážkou smrti, sprostredkovaním života, znovunavrátaním nádeje a zvestovaním svetla. Drevom, pri ktorom stoja dve ženy – Eva, ktorá podľahla pokúšaniu neposlušnosti a v domnení, že siaha po Božom živote sa vydala smrti; Mária, ktorá po ničom nesiahala. Naopak, v dôvere vydáva samu seba Božiemu zámeru (porov. Homília sv. Jána Pavla II., 14. 9. 2003, Bratislava – Petržalka).

Z ľudského pohľadu je kríž vykonaním rozsudku smrti nad človekom. Niet z neho cesty späť. Z kríža sa nezostupuje, na kríži sa zomiera. To sú tiež slová svätého pápeža. Tí, ktorí si pamätáme posledné roky jeho života, si azda pamätáme aj to, ako tento človek, zoslabnutý starobou a chorobou, niesol svoju bolesť a utrpenie. To, ako sa nehanbil trpieť pred očami celého sveta, ako neskrýval svoju slabosť; to, ako svojou chorobou a najmä postojom k nej bol pre mnohých starých a chorých veľkým povzbudením.

Z Božieho pohľadu je kríž rovnako vykonaním rozsudku smrti. No už nie nad človekom, pretože Boh nechce smrť hriešnika, ale jeho obrátenie (porov. Ez 18,23). A tak ani pre Ježiša pred krížom niet cesty späť. Jeho smrť je darovaním života každému človeku, ktorý chce prijať skutočný život v plnosti. Zomiera na ňom, lebo je vždy verný (porov. 2Tim 2,13).

Preto je kríž naozaj miestom stretnutia úbohosti a milosrdenstva, rozsudku a odpustenia, zrady a vernosti. Miestom, kde bude vždy znieť: „Otče, odpusť im!“ a „Budeš so mnou v raji.“

Porážka a víťazstvo idú vždy spolu. Vždy. Vždy je niekto víťaz a niekto porazený. No ten, kto je víťaz v ľudských očiach, môže byť v Božích ten, kto prehral všetko. A zasa ten, kto je pre ľudí posledný *lúzer*, môže byť pred Bohom víťaz. Boh má často iné kritériá, pretože pozerá na svet cez optiku večnosti. Preto aj starý, chorý, azda „neschopný“ človek, ktorý je odkázaný na pomoc iných, môže byť istým spôsobom krajší, silnejší a obdivuhodnejší, ako ten, kto je v plnej sile a nikoho nepotrebuje. Slabosť sa dnes nenosí. Ale vedieť ju prijímať, niesť a obetovať za druhých je prejavom veľkej lásky. Je to totiž krásna služba, ktorá ukazuje realitu budúcnosti každému, koho sa staroba a choroba ešte netýka. Prejavená úcta a poskytnutá pomoc starému či cho-

rému človeku nie je len službou; je to najmä najlepší spôsob prípravy na chvíľu, keď sa dnes ešte mladý s silný človek sám ocitne v starobe či chorobe. Stret generácií v službe lásky je tiež akýsi letmý dotyk večnosti. Boží Syn sa stal „posledným z ľudí“ (Iz 53,3), aby nám v slabosti, utrpení a smrti ukázal Otcovu Lásku.

„V ukrižovanom Ježišovi Boh prichádza a chce dosiahnuť hriešnika v jeho najposlednejšej vzdialenosti, presne tam, kde sa ten stratil a vzdialil sa od Neho. Toto robí v nádeji, že konečne bude môcť obmäkčiť zatvrdnuté srdce svojej Nevesty“ (pápež František).

V bolesti Otca nad smrťou Syna už znie „Kristus... smrťou smrť premohol.“ Smrť zomrela, nie je už nepriateľkou, ale bránou. Už nie je strašidelným trestom za hriech, ale sestrou, ktorá nás vedie pred Otcovu tvár.

Len v pohľade na kríž sa dá pochopiť, kto je naozaj porazený, a kto je skutočný víťaz. Preto by som veľmi chcel, aby aj naši starkí, ktorí sú častokrát zbedačení rôznymi diagnózami, počuli, že sú víťazi. Sú skrytými hrdinami všedných dní, ktorí nás všetkých učia niesť bremeno každodenného života. Choroba, samota, bolesť, opustenosť, bezmocnosť... a mnohé iné rany, ktorých sa často bojíme a ktoré starí ľudia často nesú tak, aby „neboli na príťaž“, ako to sami často vravia, nás konfrontujú s tým, ako my, mladší a plní sily chápeme život.

Často tichým príkladom, bez slov, nás učia, že kríž už nie je nástrojom smrti, ale stromom života, ktorého prvým ovocím je sám Kristus – Ten, ktorý prisľúbil večný život všetkým, ktorí sa sýtia jeho Telom a pijú jeho Krv. To sa nedá pochopiť, tomu sa dá len uveriť. Rozum tu musí zostať stáť, srdce sa musí rozbúchať, hlava skloniť a človek padnúť na kolena chváliac Vykupiteľa. Len v takomto postoji úžasu je všetko jasné, lebo len pokánie v chvále otvára oči slepým a vyvádza z tmy do Božieho svetla rovnako, ako kedysi Pavla.

„Len v láske Ukrižovaného je odpoveď na onen smäd po nekonečnom šťastí a láske, o ktorom človek klame sám seba, keď sa snaží presvedčiť seba samého, že ho môže uhasiť idolmi poznania, moci a vlastníctva“ (pápež František).

Slabosť nás učí byť silnými. Bieda nás učí, čo je pravé bohatstvo. Smrť je bránou večného života. Všetky tieto paradoxy sú zhrnuté v Kristovom kríži. A všetky tieto paradoxy môžeme čítať v životoch našich starkých, od ktorých sa môžeme učiť pravej múdrosti. A to aj vtedy, keď majú možno len štyri triedy ľudovej školy. Vážme si ich, aj keď zabúdajú. Trávme s nimi čas, aj keď sa občas opakujú. Sú pre nás vzácnou školou života. Školou, ktorá sa – tak, ako celý život – nezopakuje, lebo je nám darovaná pre tento okamih. Veď nie nadarmo sa vo východnej tradícii duchovným otcom, ktorí sú učiteľmi života a nositeľmi pravej múdrosti dáva titul *starec* ako výraz najhlbšej úcty a vďaky.

o. tomáš

Jubilanti

80 rokov

Helena Schmidtová

85 rokov

Stanislav Vajcík

65 rokov

*Daniel Babiak
Ján Grajzer
Anna Líšková
Kristína Murínová
Alžbeta Papcúnová
Peter Zajac*

75 rokov

František Babjak

Srdečne blahoželáme!

Narodili sa

Adela Jašková 16.08.2020

Ema Bakusová 21.08.2020

Inzerát

Kúpim kvalitné fotografie z druhého ročníka speváckej súťaže „O harmaneckú labuť“ pre skompletizovanie svojej zbierky. Súťaž sa uskutočnila v roku 1972. Ponúkam 10 eur za kus.

Michal Kiššimon, tel.: 419 85 61

e-mail: kissimon1940@gmail.com

Spomíname

*Niekedy sa tie rany otvoria a vtedy si uvedomíme, ako veľmi chýbaš...
Veľmi by sme si želali, aby sa všetko dalo vrátiť, aby si tu bol,
aby sme sa smiali na obyčajných veciach...*

*Dňa 18. júla 2020 uplynulo 5 rokov odvtedy,
čo nás navždy opustil náš drahý manžel a otec*

Dušan Haluška

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manželka Alena a syn Dušan.

Opustili nás

*Čas hojí rany,
čas slzy osuší,
pokoj a lásku vnesie do duší,
aby sme mohli aj s úsmevom spomínať.*

Vladimír Mydlo 16.07.2020

Venujme mu tichú spomienku.

Máme nové logo

Po letných dňoch plných slnka sa znovu otvorila brána našej materskej školy. Všetci sme si cez prázdniny oddýchli a načerpali nové sily, aby sme úspešne zvládli začiatok nového školského roka, ktorý je veľmi náročný rovnako pre pani učiteľky, ako aj pre rodičov a deti, najmä tie najmenšie, ktoré do materskej školy prišli prvýkrát. Práve ony prežívali ťažké chvíle, no spoločne sme to zvládli a teraz sa môžeme tešiť na všetko nové, čo nás v tomto školskom roku čaká.

Predovšetkým nás čaká vzdelávanie podľa nového Školského vzdelávacieho programu „S Harmančekom rastieme zdravo“. Prečo s Harmančekom? Pretože je to liečivá bylina a odteraz aj meno našej materskej školy. A preto, že všetci žijeme v Harmanci a máme to tu radi. Našu krásnu novú fasádu budovy materskej školy bude zdobiť aj jej logo:

Spoločne s Harmančekom budú deti získavať poznatky o zdravom životnom štýle, o tom, čo je pre telo vhodné, potrebné a čo je pre telo škodlivé, budú chrániť svoje zdravie a zdravie iných, v každodenných činnostiach praktizovať hygienické návyky, vytvárať si pozitívny vzťah k telovýchovným činnostiam a športu prostredníctvom pravidelných športových aktivít, poznávať a chápať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím, vnímať vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k nemu, podporovať ochranu životného prostredia vrátane šetrenia vodou, osvoja si schopnosť triediť odpad a zároveň eliminovať jeho objem... Prostredníctvom činností organizovaných materskou školou (Deň mlieka, Deň jablka, Deň vody, Deň zdravej výživy, Deň Zeme,...), chceme u detí vytvárať predpoklad zdravého životného štýlu a ochrany prírody aj v budúcnosti.

Samozrejme k reálnemu plneniu týchto cieľov je potrebné zintenzívniť spoluprácu s rodičmi, aby sa zabezpečili základné predpoklady na úspešný zdravý rast a správny psychosomatický vývin detí.

Verím, že sa nám to spoločne podarí.

Elena Machovičová, riaditeľka MŠ

JESEŇ NA TANIERI

Ako užítikovať jesenné, vitamínové poklady zo záhrady? Tekvice, cukety, patizóny...
Inšpirujte sa našimi skvelými a overenými receptami. Dobrú chuť!

Hustá krémová polievka z hokkaido tekvice

1 kg hokkaido tekvice, 2 ks zemiakov, 2 ks mrkvy, 1 cibuľa, 2 strúčiky cesnaku, 150 ml mlieka, kurací bujón, morská soľ, mleté čierne korenie, bazalka, oregano, olivový olej

Tekvicu, mrkvu a zemiaky ošúpeme a nakrájame. Na olivovom oleji opražíme cibuľu a cesnak. Po chvíli pridáme tekvicu, mrkvu, zemiaky a restujeme. Zalejeme vodou tak, aby boli suroviny ponorené. Pridáme bujón, korenie, soľ, bazalku a oregano. Varíme 25 minút. Odstavíme a rozmixujeme. Pridáme mlieko a zamiešame.

Plnená cuketa s hubami

1 ks cukety, 1/2 ČL mletej červenej papriky, 40 ml olivového oleja, štipka korenia, 1 PL paradajkového pretlaku, 60 g ryže, soľ, 250 g šampiňónov, 100 g tvrdého syru

Cukety poriadne umyjeme pod tečúcou vodou a varíme približne 10 minút vo vriacej slanej vode. Podľa toho, aký typ cukety máme, ju rozkrojíme buď napoly alebo jej odrežeme vrchnú časť. Necháme ju vychladnúť, rozkrojíme podľa potreby a vydlabeme. Dužinu si odložíme, budeme ju ešte potrebovať. Na rozpálenom oleji opražíme nadrobno nakrájané šampiňóny, prikryjeme ich a dusíme približne 30 minút na miernom ohni. K šampiňónom pridáme už uvarenú ryžu, paradajkový pretlak, mletú červenú papriku, soľ, korenie a zmes poriadne premiešame. Prispeme dužinu, ktorú sme vydlabali z cukety. Necháme chvíľu prejsť varom a touto zmesou naplníme pripravené cukety. Každú cuketu pokvapkáme trochu oleja, posypeme syrom a dáme iba zapiecť do vyhriatej rúry. Nepečieme dlho, len kým sa syr poriadne rozpustí.

Cuketový koláč

300 g práškového cukru, 350 g polohrubej múky, 350 g cukety, 2 vajcia, 1 balíček vanilkového cukru, 2 PL kakaa, 4 PL oleja, 1 kypriaci prášok, hrozienka, čokoládová poleva, 4 PL nasekaných vlašských orechov

S cukrom vymiešame vajčička, pridáme olej a kypriaci prášok s múkou. Primiešame orechy, hrozienka, kakao a na záver aj cuketu, ktorú sme postrúhali celkom na jemno. Takto pripravené cesto rozotrieme na plech, ktorý je vymastený a vysypaný múkou. Pečieme v mierne vyhriatej rúre približne 35 až 40 minút. Vychladnutý koláč polejeme čokoládovou polevou.

Zapekaná tekvica

800 g tekvice, soľ, 200 g hladkej múky, 3 vajcia, 2 dl mlieka, 1 PL oleja, 100 g strúhaného syru, 1 dl kyslej smotany, olej na vyprážanie

Tekvicu umyjeme, ošúpeme a pokrájame na plátky. Plátky osolíme a necháme chvíľu odležať. Múku vyšľaháme s vajcami, mliekom, olejom a soľou. Do pripraveného cesta namáčame osušené plátky tekvic a vyprážame ich na horúcom oleji. Vyprážané tekvice poukladáme do pekáča, posypeme postrúhaným syrom, zalejeme smotanou a v rúre zapečieme.

Patizónové placky

1 patizón, 1/2 kg hladkej múky, 5 strúčikov cesnaku, soľ, mleté čierne korenie, majoránka, vajce

Najprv si očistíme patizón od šupky. Nakrájame ho na kúsky a vydlabeme jadierka. Očistený patizón nastrúhame na jemno. Pridáme soľ, korenie, vajce a premiešame. Pretlačíme cesnak. Zасыpeme majoránkou a premiešame. Nakoniec pridáme múku a vypracujeme redšie cesto, ktoré riedime vodou. Placky vyprážame na oleji.

Patizónové krokety

1 patizón, 2 vajcia, 2 strúčiky cesnaku, trochu oregana, trochu bazalky, soľ, 3 PL oleja, trochu petržlenovej vňate, 1 ks detskej krupice

Očistený a pokrájaný patizón posolíme a necháme odstáť asi 10 minút. Po odstáťí je nutné vytlačiť prebytočnú šťavu. Potom ho osolíme, okoreníme pridáme žltka a zahustíme detskou krupicou. Do masy vmiešame vyšľahaný tuhý sneh z bielkov. Poriadne vymiešame a začneme tvarovať krokety alebo fašírky. Keď sú všetky vytvarované, obalíme ich v strúhanke a vyprážame ich na rozpálenom oleji. Pred podávaním posypeme čerstvou petržlenovou vňaťou.

TIP: Ako prílohu môžeme zvoliť zemiakovú kašu.

Tekvicový džem s jablkami

550 g tekvicovej dužiny, 550 g jablák, 900 g želirovacieho cukru, 2 balíčky vanilkového cukru, trochu šťavy z citrónu

Tekvicovú dužinu zbavíme semiačok a nakrájame na kocky. Jablká ošúpeme, odstránime jadierka a taktiež nakrájame na kocky. Tekvicu aj jablká pridáme do hrnca a varíme domäkka. Zmes môžeme zľahka popučiť, pridáme vanilkový cukor, želirovací cukor a pokvapkáme šťavou z citróna. Za stáleho miešania privedieme džem k varu. Potom ho varíme asi 5 minút. Ešte horúci džem nalievame do horúcich pohárov, uzavrieme ich viečkom a otočíme dnom nahor.

VETERÁN CUP - štvrtý ročník

V sobotu 11. júla 2020 sa uprostred Harmanca uskutočnil už štvrtý ročník obľúbeného futbalového turnaja „VETERÁN CUP“. Turnaju prišlo aj počasie a nechýbalo ani pravé športové naladenie. Zmerať svoje sily prišlo päť kvalitných tímov: domáci Harmanec a Bažanti, Úsvit z Banskej Bystrice, Botafogo z Dolného Harmanca a Medojed z Banskej Bystrice.

Odhodlaný domáci tím Harmanec na turnaji neprehral ani jeden zápas (Harmanec – Bažanti 2:0, Harmanec – Úsvit 1:1, Harmanec – Medojed 2:2, Harmanec – Botafogo 3:0), no napriek tomu mu prvé miesto tesne ušlo a obsadil na turnaji druhé miesto. Harmančanov však určite potešilo, že najlepším strelcom turnaja sa s ôsmimi strelenými gólmi stal práve ich hráč Samuel Chladný. Z prvého miesta na turnaji sa tešil tím z Banskej Bystrice Úsvit, ktorý na turnaji tiež neprehral ani jeden zápas a remizoval a body po remíze stratil len s domácim Harmancom. Tretie miesto obsadil ďalší domáci tím Bažanti.

Na turnaji ukázali všetky mužstvá kvalitné futbalové umenie a nasadenie hráčov bolo porovnateľné s profesionálmi. Väčšina zápasov bola úplne vyrovnaná.

Po odohraní zápasov boli ocenené všetky mužstvá, aj jednotlivci. Za najlepšieho hráča turnaja bol vyhlásený Igi Pastier z tímu Medojed, za najlepšieho strelca turnaja Samuel Chladný z tímu Harmanec a najlepším brankárom turnaja sa stal Ján Žabka z tímu Bažanti.

Na záver turnaja prebehla aj špeciálna súťaž o strelca s najpresnejšou muškou strelami cez celé ihrisko do prázdnej brány – v tejto súťaži uspel práve najlepší strelca turnaja Samuel Chladný, čím len podčiarkol svoj prvotriedny výkon a presnú streleckú mušku. Na turnaji sa varil a podával aj znamenitý guláš, ktorý pripravil pre účastníkov turnaja poslanec Ján Roháč s pomocníkmi Aurelom Rettkom a Alenou Žabkovou.

Úprimné poďakovanie za pedantnú prípravu a vydarenú realizáciu celého dňa patrí aj sponzorom Petrovi Katkovi, Dušanovi Izingovi a ďalším, ktorí organizáciu turnaja podporili finančne i materiálne. Poháre a medaily odovzdal zúčastneným hráčom na záver turnaja poslanec obce Peter Chladný, ktorému pri organizácii precízne pomáhala Alena Chladná a ďalší Harmančania. Futbalový turnaj bol skutočne vydarený, z podujatia odchádzali všetci zúčastnení spokojní a s dobrou náladou.

Tabuľka:

1	Úsvit Banská Bystrica	10 bodov	Skóre	13:4
2	Harmanec Harmanec	8		8:3
3	Bažanti Harmanec	7		4:9
4	Medojed Banská Bystrica	4		7:8
5	Botafogo D. Harmanec	1		2:10

Vladimír Sklenka

Harmanecké noviny - vydáva: Obecný úrad Harmanec, registračné číslo OÚ - 1/2007 ▪ Adresa redakcie: Redakcia Harmaneckých novín, Obecný úrad Harmanec 6, 976 03, www.harmanec.sk ▪ email: harmanecke.noviny@gmail.com ▪ Šéfredaktorka: Iveta Roháčová, Redakčná rada: Ing. Tomáš Roháč, Martina Kovalčíková ▪ Jazyková úprava: PaedDr. Lenka Mališková ▪ Grafická úprava: Ing. Tomáš Roháč ▪ foto: Alenka Chladná, Ing. Tomáš Roháč ▪ Ing. Mária Petrášová ▪ Tlač: Rodapress s.r.o. B. Bystrica ▪ Uzavierka ďalšieho čísla 4/2020 bude 10.12.2020.

Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí stotožňovať s názormi autora. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úprav rukopisov!